Lekcja 63. Zarezerwowałem! (czasowniki regularne -ed) 🛎️

W której nauczysz się budować zdania w czasie przeszłym z większością angielskich czasowników (wystarczy dokleić do nich końcówkę -ed). Powiesz, co zarezerwowałeś, co zamówiłeś, gdzie się zatrzymałeś i co się działo w podróży.

CZAS PRZESZŁY Z KOŃCÓWKĄ -ED 🔙

Część czasowników ma w czasie przeszłym formy nieregularne, jak znane ci już **to be** i **to have**. Nieregularne formy **was**, **were** i **had** trzeba po prostu zapamiętać. Większość angielskich czasowników zmienia się w czasie przeszłym dużo łatwiej, bo regularnie – doklejamy do nich końcówkę **-ed**:

work → **worked**

live → **lived**

need → **needed**

Gdy czasownik kończy się na **e**, doklejamy samo **-d** – więcej o pisowni na końcu lekcji.

Popatrz na zdania, które już znasz:

I work in an office. – Pracuję w biurze.

I worked in an office. – Pracowałem w biurze.

We live in a small town. – Mieszkamy w małym miasteczku.

We lived in a small town. – Mieszkaliśmy w małym miasteczku.

I like my job. – Lubię swoją pracę.

I liked my job. – Lubiłem swoją pracę.

W czasie teraźniejszym przy **he**, **she** i **it** doklejamy **-s**. W czasie przeszłym **-s** znika – zostaje samo **-ed**, tak jak przy każdej innej osobie:

He needs a doctor. – On potrzebuje lekarza.

He needed a doctor. – On potrzebował lekarza.

John works as a manager. – John pracuje jako kierownik.

John worked as a manager. – John pracował jako kierownik.

Pełna odmiana czasownika **to work** – pracować – w czasie przeszłym:

I worked – Ja pracowałem

you worked – Ty pracowałeś

he worked – On pracował

she worked – Ona pracowała

it worked – To działało

we worked – My pracowaliśmy

you worked – Wy pracowaliście

they worked – Oni pracowali / One pracowały

Pełna odmiana czasownika **to play** – grać – w czasie przeszłym:

I played – Ja zagrałem

you played – Ty zagrałeś

he played – On zagrał

she played – Ona zagrała

it played – To zagrało

we played – My zagraliśmy

you played – Wy zagraliście

they played – Oni zagrali / One zagrały

Zauważ, że we wszystkich osobach forma czasownika jest identyczna – **worked**, **played**.

JAK CZYTAMY KOŃCÓWKĘ -ED 👂

Anglicy czytają końcówkę **-ed** na trzy sposoby – i tylko w jednym z nich słychać dodatkową sylabę. Który sposób wybrać, zależy od ostatniego dźwięku czasownika, a nie od ostatniej litery.

Pierwszy sposób: gdy czasownik kończy się spółgłoską **p**, **k**, **s**, **f**, **sz** albo **cz**, końcówkę czytamy jak krótkie **t**:

I help – pomagam /aɪ help/

I helped – pomogłem /aɪ helpt/

I like – lubię /aɪ laɪk/

I liked – lubiłem /aɪ laɪkt/

Drugi sposób: po pozostałych spółgłoskach (oprócz **t** i **d** – o nich za chwilę) i po samogłoskach końcówkę czytamy jak **d**:

I play – gram /aɪ pleɪ/

I played – grałem /aɪ pleɪd/

I live – mieszkam /aɪ lɪv/

I lived – mieszkałem /aɪ lɪvd/

Trzeci sposób: gdy czasownik kończy się spółgłoską **t** albo **d**, końcówkę **-ed** czytamy **ɪd**, prawie jak „yd”:

I need – potrzebuję /aɪ niːd/

I needed – potrzebowałem /aɪ ˈniːdɪd/

I start – zaczynam /aɪ stɑːt/

I started – zacząłem /aɪ ˈstɑːtɪd/

Nie trzeba tego wkuwać. Anglicy wymawiają tę końcówkę na trzy sposoby, bo tak mówi się szybciej i łatwiej.

ZAREZERWOWAŁEM – -ED CZYTAMY JAK „T” 🎫

I packed **my bags.** – Spakowałem torby. /aɪ pækt maɪ bægz/

I asked **at reception.** – Zapytałem w recepcji. /aɪ ɑːskt ət rɪˈsepʃn/

I booked a table for two. – Zarezerwowałem stolik dla dwojga. /aɪ bʊkt ə ˈteɪbl fə tuː/

He parked in front of the hotel. – On zaparkował przed hotelem. /hi pɑːkt ɪn frʌnt əv ðə həʊˈtel/

Gdy ktoś spóźni się na autobus albo na samolot, Anglicy mówią, że go przegapił – **to miss** – przegapić:

I missed the bus. – Spóźniłem się na autobus.

dosł. Przegapiłem autobus.

We missed our flight. – Spóźniliśmy się na samolot.

dosł. Przegapiliśmy nasz lot.

We missed the train. – Spóźniliśmy się na pociąg. /wi mɪst ðə treɪn/

dosł. Przegapiliśmy pociąg.

We checked in at three. – Zameldowaliśmy się o trzeciej. /wi tʃekt ɪn ət θriː/

We stopped at a cash machine. – Zatrzymaliśmy się przy bankomacie. /wi stɒpt ət ə ˈkæʃ məˌʃiːn/

It wasn't far. We walked there. – Nie było daleko. Poszliśmy tam pieszo. /ɪt ˈwɒznt fɑː wi wɔːkt ðeə/

ZADZWONIŁEM – -ED CZYTAMY JAK „D” 📞

I called my mum. – Zadzwoniłem do mamy. /aɪ kɔːld maɪ mʌm/

I changed some money. – Wymieniłem trochę pieniędzy. /aɪ tʃeɪndʒd səm ˈmʌni/

⚠️ **UWAGA: changed** kończy się na „-ged”, ale **e** nie słychać – czytamy /tʃeɪndʒd/, jedną sylabą. Nie ✗ ~~***czejndżed***~~.

I tried the local food. – Spróbowałem miejscowej kuchni. /aɪ traɪd ðə ˈləʊkl fuːd/

dosł. Spróbowałem lokalnego jedzenia.

I ordered a taxi for five a.m. – Zamówiłem taksówkę na piątą rano. /aɪ ˈɔːdəd ə ˈtæksi fə faɪv ˌeɪ ˈem/

It rained all day. – Cały dzień padało. /ɪt reɪnd ɔːl deɪ/

We stayed at our friends' for a few days. – Zatrzymaliśmy się u przyjaciół na kilka dni. /wi steɪd ət ˈaʊə frendz fər ə fjuː deɪz/

⚠️ **UWAGA: to stay** i **to stop** często tłumaczymy na polski tak samo – „zatrzymać się”.

Stop mówimy, gdy zatrzymujemy się na chwilę, stajemy w jakimś miejscu.

Stay – gdy zostajemy gdzieś na noc albo na dłużej:

The bus stopped here. – Autobus się tu zatrzymał.

We stayed at a hotel. – Zatrzymaliśmy się w hotelu.

They cleaned our room. – Posprzątali nasz pokój. /ðeɪ kliːnd ˈaʊə ruːm/

They cancelled our flight! – Odwołali nam lot! /ðeɪ ˈkænsld ˈaʊə flaɪt/

They showed us the way. – Pokazali nam drogę. /ðeɪ ʃəʊd ʌs ðə weɪ/

Zamiast **he**, **she** albo **it** możemy postawić rzeczownik:

He opened the window. – On otworzył okno.

My husband opened the window. – Mój mąż otworzył okno.

She lived in London. – Ona mieszkała w Londynie.

My sister lived in London. – Moja siostra mieszkała w Londynie.

It played all night. – To grało całą noc.

The radio played all night. – Radio grało całą noc.

Our bus arrived at six p.m. – Nasz autobus przyjechał o osiemnastej. /ˈaʊə bʌs əˈraɪvd ət sɪks ˌpiː ˈem/

CZEKAŁEM – -ED CZYTAMY JAK „YD” ⏱️

I texted you the address. – Wysłałem ci adres SMS-em. /aɪ ˈtekstɪd juː ði əˈdres/

I waited for you by the entrance. – Czekałem na ciebie przy wejściu. /aɪ ˈweɪtɪd fə juː baɪ ðiˈ entrəns/

She wanted to go to the beach. – Ona chciała pójść na plażę. /ʃi ˈwɒntɪd tə gəʊ tə ðə biːtʃ/

We landed at midnight. – Wylądowaliśmy o północy. /wi ˈlændɪd ət ˈmɪdnaɪt/

We collected our suitcases. – Odebraliśmy walizki. /wi kəˈlektɪd ˈaʊə ˈsuːtkeɪsɪz/

We visited the old town. – Zwiedziliśmy stare miasto. /wi ˈvɪzɪtɪd ði əʊld taʊn/

We rented a car for a week. – Wynajęliśmy samochód na tydzień. /wi ˈrentɪd ə kɑː fər ə wiːk/

They invited us to dinner. – Zaprosili nas na kolację. /ðeɪ ɪnˈvaɪtɪd ʌs tə ˈdɪnə/

The waiter recommended the fish. – Kelner polecił rybę. /ðə ˈweɪtə ˌrekəˈmendɪd ðə fɪʃ/

PISOWNIA ✏️

Na koniec kilka informacji o pisowni. Końcówkę **-ed** zwykle po prostu doklejamy. W pisowni są trzy wyjątki, o których warto pamiętać. Wymowy nie zmieniają – dotyczą samych liter.

Pierwszy: gdy czasownik kończy się na **e**, doklejamy samo **-d**:

I arrive – przyjeżdżam

I arrived – przyjechałem

I change – wymieniam

I changed – wymieniłem

Drugi: gdy krótki czasownik (o jednej sylabie) kończy się jedną samogłoską i jedną spółgłoską, spółgłoskę podwajamy:

I stop – zatrzymuję się

I stopped – zatrzymałem się

I plan – planuję

I planned – zaplanowałem

Gdy przed ostatnią spółgłoską stoją dwie samogłoski, nie podwajamy: **wait → waited**, **rain → rained**.

W dwusylabowych i dłuższych czasownikach zwykle nie podwajamy: **visit → visited**, **open → opened**. Nie podwajamy też **w**: **show → showed**.

Wyjątkiem w brytyjskim angielskim jest **l**, które podwajamy nawet w dłuższych czasownikach – tak samo jak w **travelling**:

they cancel – oni odwołują

they cancelled – oni odwołali

we travel – podróżujemy

we travelled – podróżowaliśmy

Trzeci: gdy czasownik kończy się spółgłoską i **y**, zamieniamy **y** na **ied**:

I try – próbuję

I tried – spróbowałem

I carry – niosę

I carried – niosłem

Gdy przed **y** stoi samogłoska, **y** zostaje: **play** → **played**, **stay** → **stayed**.

PODSUMOWANIE 📌

Czas przeszły większości czasowników: doklejamy **-ed**. Forma jest ta sama dla każdej osoby.

-ed czytamy jak **t** po spółgłoskach **p**, **k**, **s**, **f**, **sz**, **cz**:

I booked a table for two. – Zarezerwowałem stolik dla dwojga.

-ed czytamy jak **d** po pozostałych dźwiękach (oprócz **t** i **d**):

We stayed at our friends' for a few days. – Zatrzymaliśmy się u przyjaciół na kilka dni.

-ed czytamy jak **ɪd** (prawie jak „yd”) tylko po **t** i **d**:

I waited for you by the entrance. – Czekałem na ciebie przy wejściu.

Pisownia:

arrive → arrived

stop → stopped

cancel → cancelled

try → tried

BRAWO TY 🥳 🚀 🙌